

2018/3.

DUNA RÉGIÓ

STRATÉGIA HÍRLEVÉL

INTERJÚ

BESZÁMOLÓ

PROGRAMAJÁNLÓ

KÜLGAZDASÁGI ÉS
KÜLÜGYMINISZTERIUM

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

TISZTELT OLVASÓ!

Legutóbbi hírlevelünk megjelenése óta a Duna Régió Stratégia megvalósításához kapcsolódóan hazai és nemzetközi szinten egyaránt fontos eseményekre került sor. Osztrák-román konzorciumi vezetéssel, bécsi és bukaresti irodákkal megkezdte működését az új Duna Stratégia Pont (DSPnew), amely reményeink szerint előmozdítja mind az ágazati és nemzeti szereplők érdekeinek koordinációját, mind a Stratégia eredményeinek közös kommunikációját. Október 18–19-én Szófiában a Stratégia bolgár elnökségének lezárásaként megrendezték a 7. Éves Fórumot – a turizmus témakörét középpontba állítva. A mintegy 900 fő részvételével zajló esemény zárásaként az elnökségi kormánykereket Románia képviselőjének adták át.

Mindeközben a Stratégia magyar koordinációjaként a már elért eredmények kapitalizációjára koncentráltunk. Mozgalmas nyarunkat igazolja, hogy míg szakértőink júniusban a folyóvizek műanyag hulladék-szennyezésével kapcsolatos, rendkívül sikeres nemzetközi workshopot szerveztek, addig augusztusban már a műanyag hulladék kreatív gyűjtését és ártalmatlanítását promótáló PET Kupan vette sikerrel az akadályokat nyolc ország szakértőiből álló csapatunk. A hulladékból és használt alapanyagokból épített – a tiszai együttműködési projektünk után JoinTisza névre keresztelt – hajóval messzire vittük a lassanként nemzetközi branddéváló PET Kupa hírét.

A magyar kezdeményezésű Fenntartható Fejlődés Dialógust 2012 után idén szeptemberben másodszor szerveztük meg Budapesten, amely az Ázsia és Európa közti párbeszéd keretében a Duna-és Mekong-térségek közti vízgazdálkodási tapasztalatcserét célozta meg. Októberben a Duna-medence országainak parlamenti képviselői találkoztak fővárosunkban, hogy a mezőgazdasági vízhasználat klímaváltozáshoz való alkalmazkodásának fontosságát hangsúlyozzák közös nyilatkozatukban. A szófiai Éves Fórumot megelőzően pedig társadalmi fórumot szerveztünk a turizmus témakörében, így a magyar emberek véleménye is megjelenhetett a Stratégia legfontosabb diplomáciai eseményén.

A Duna rekordokat megdöntő alacsony vízállásának köszönhetően az érdeklődők nemrég az Ínség-sziklát fotózhatták a folyó Gellért-hegy alatti szakaszán. Mégsem mondhatjuk, hogy ínséges időket élünk, hiszen ami a projekteket illeti, inkább a Duna medrében Érdnél megtalált arany és ezüst pénzérmékben bővelkedő leletegyüttes gazdagságával jellemezhetjük az év második felét. A Duna Transznacionális Program (DTP) projekt előkészítési alapja ugyanis 19 projekt előkészítő kezdeményezést támogatott, illetve 22 újabb projekt megvalósítása kezdődhetett meg a nyár folyamán a régióban, melyből ötöt magyar vezető partner fog össze és többet a Stratégia magyar vezetésű prioritási területei láttak el ajánlólevéllel. Ezért jelen hírlevelünk is részletesebben foglalkozik a DTP végrehajtásával, amire a 2020 utáni időszakban is jelentős szerep hárul a Stratégia támogatásában. November 12-én esedékes projektfinanszírozási konferenciánkon a DTP hamarosan megnyíló harmadik felhívásáról és más elérhető forrásokról is beszámolunk, újabb lendületet adva a régió közös céljainak eléréséhez.

Jenei Gábor

a Duna Régió Stratégia nemzeti koordinátora

TARTALOM:

■ INTERJÚ

- Együttműködés a Duna Transznacionális Programmal – Interjú Csalagovits Imrével 3

■ BESZÁMOLÓ

- Új projektek a Duna Transznacionális Program keretében 6
- EUSDR Éves Fórum 8
- Nemzetközi siker – PET Kupa 9
- Egy teljes hét a fenntartható vízgazdálkodás jegyében 11
- A Duna legjava konferencia 12

■ PROGRAMAJÁNLÓ

- Projektfinanszírozási konferencia 13
- PA2 stakeholder szeminárium a zöld közlekedésről 13
- Márton-napi pincejárás 13
- Garda Fesztivál 2018. 13
- XVIII. Tatai Vadlúd Sokadalom 14
- II. Tisza-tavi Disznótoros és Pálinkamustra 14
- Szilveszteri éjszakai túra a Mátrán 14

Együttműködés a Duna Transznacionális Programmal

Interjú Csallagovits Imrével, a Duna Transznacionális Program Irányító Hatóság és Közös Titkárság vezetőjével

Névjegy:	Csallagovits Imre
Végzettség:	<ul style="list-style-type: none"> • geológus – ELTE TTK • közgazdász – Budapesti Közgazdasági Egyetem • MA „environmental management” – University of Amsterdam
Munkahely, szakmai tapasztalat:	<ul style="list-style-type: none"> • VÁTI – programmenedzser, igazgató. Feladatok: Interreg határ menti és transznacionális programok tervezése, irányítása és végrehajtása • Délkelet-európai Transznacionális Program Közös Szakmai Titkárság – igazgató • Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal – főosztályvezető-helyettes. Feladatok többek között a transznacionális programok előkészítése, ezen belül is kiemelten a Duna Transznacionális Program tervezése és intézményrendszerének felállítása
Jelenlegi pozíció:	Nemzetgazdasági Minisztérium, majd Pénzügyminisztérium – a Duna Transznacionális Program Irányító Hatóság és Közös Titkárság vezetője
Szakmai sikerek, elismerések:	<ul style="list-style-type: none"> • Pro Regió díj 2010 • Miniszteri Elismerő Oklevél 2016 (Nemzetgazdasági Miniszter) • Pálfi István-díj 2018

Mi a Duna Transznacionális Program (DTP) célja, feladata? Milyen forrásokból gazdálkodik, és milyen projekteket támogat?

A Duna Transznacionális Program elsődleges feladata, hogy számos, előre definiált szakmai területen támogassa az együttműködést a Duna-térség 14 partnerországa között. Nem szükségszerű, hogy az egyes projekteken minden országból legyenek partnerek, de a cél mindig az, hogy konkrét, több országban hasznosítható eredmények jöjjenek létre.

Az együttműködési terület egybeesik a Duna Stratégiában definiált területtel, alapvetően a Duna vízgyűjtőjén található 14 partnerországra terjed ki, amelyben megtalálhatók az európai kontinens legfejlettebb és legkevésbé fejlett övezetei. Ez nem könnyíti meg az együttműködést, hiszen az erősen eltérő problémák, fejlesztési potenciál és prioritások, a rendelkezésre álló erőforrások diverzitása mind akadályai a valós együttműködésnek.

Hogyan mutatná be az itt folyó munkát? Milyen szakemberek dolgoznak a DTP-nél?

A program nemzetközi végrehajtását irányító „Duna Transznacionális Program Irányító Hatósága és Közös Titkárság” a

Pénzügyminisztérium szervezeti keretein belül egy integrált egységként jött létre, de elkülönült szervezeti formában. A munkatársak többsége külföldi állampolgárságú, szakmai kompetenciáikkal lefedik a program koordinálásához és végrehajtásához szükséges feladatokat. A nemzetközi pénzügyi, adminisztratív, menedzsmentfeladatokat ellátó munkatársak mellett vannak a program prioritásaihoz kapcsolódó tematikus szakértőink is.

Hogyan kapcsolódik a DTP és a Duna Régió Stratégia (DRS) egymáshoz, illetve hogyan lehetne a lehető leghatékonyabbá tenni az együttműködést?

A DTP alapvetően egy konvencionális transznacionális program funkcióit látja el, a fő feladata transznacionális együttműködési projektek generálása és finanszírozása. Mivel a program közvetlenül használ fel közpénzeket, a programszintű kritériumok és a finanszírozás szabályrendszere részleteiben szabályozott. A DTP viszonylag szűk beruházási célok mentén finanszíroz tevékenységeket, és ebből a szempontból a DRS-től függetlenül működik.

Ezzel szemben a Duna Stratégia egy politikai-stratégiai keretrendszer, ami – mivel nem finanszíroz közvetlenül projekteket – nem használ objektív technikai kritériumokat.

Ez alapján a Duna Stratégia potenciálisan egy magasabb szintű koordinációs feladatot lát el.

Kapcsolódása a DTP-hez kettős, egyrészt a Stratégia kereteiben definiált, generált projektek egy részét a DTP finanszírozza – természetesen abban az esetben, ha megfelelnek az előzetesen meghatározott kritériumoknak és keresztülmennek a projektkiválasztási folyamaton. Ezen túlmenően a DTP közvetlenül finanszírozza a DRS intézményi struktúráját (speciális transznacionális projektek formájában), illetve egy további elemként egy olyan projekt-előkészítő alapot működtet, amely közvetlenül járul hozzá a DRS prioritásterületein, bármilyen európai vagy nemzeti forrásból megvalósítandó projektek előkészítéséhez.

Végeredményben, függetlenül a kezdeményezés formájától, minden DTP-projekt érdemben hozzájárul a DRS céljainak megvalósításához.

Jelenleg mely területen és hány futó projektet támogatnak? Mennyi ebből a magyar érdekeltség?

Jelenleg összesen öt különféle felhívás keretében száznál is több transznacionális projektet finanszírozunk. Magyarország az egyik legaktívabb ország, a vártnál sokkal több a magyar vezetésű projekt. A magyar partnerek által lekötött források jelentősen meghaladják a lakosságszám alapján a Magyarországra „jutó” költségvetésrészt – bár természetesen a költségvetés nincs megbontva országok szerint.

A beérkezett pályázatok alapján a térségben kik a legaktívabbak, és hogy sikerül őket és új partnereket bevonni?

A programban különböző típusú intézmények pályáznak, elsősorban kormányzati szereplők, regionális és helyi önkormányzatok, ügynökségek, egyetemek, kamarák, de megjelennek a kkv-k is. Programszinten a partnerországok mind ez ideig nem korlátozták vagy szabályozták ezt a pályázói kört. Bár számos kulcsszereplő aktívan pályázik a DTP felhívásaira, szükség lenne további (hasonló státuszú) intézmények aktívabb részvételére és a kormányzati szereplők érdemi szerepvállalására – legalább stratégiai partnerként. Annak érdekében, hogy a jövőben sikeresen

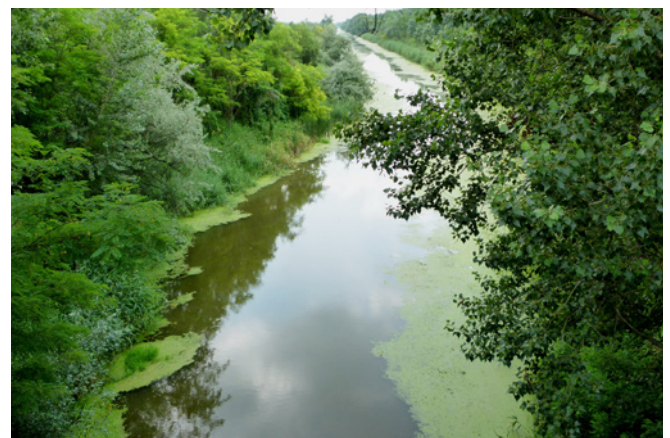
bevonjunk új partnereket, aktív módon kell majd alakítani a finanszírozási rendszeren, lehetővé tenni, hogy stratégiaileg fontos, de esetleg technikailag még kevésbé felkészült szervezetek is sikeresebben tudjanak pályázni.

Mi a tapasztalatuk a projektek előkészítettségével kapcsolatban? Vannak olyan területek, ahol nagyobb hangsúlyt kellene fektetni esetleg előkészítő kisprojektek támogatására?

Sok, jól előkészített projektjavaslatot kapunk, ezekkel bőven lehet kötni a program költségvetését. Ami inkább probléma, hogy a hagyományos partnerek mellett szükség lenne olyan kulcsszereplők és új területek fokozottabb bevonására, akik eddig nem vettek részt ilyen együttműködésben.

Milyen aktuális kiírásuk van, illetve várható-e még felhívás ebben az EU pénzügyi ciklusban?

Jelenleg nincs aktuális kiírásunk, de a [harmadik pályázati kört](#) már előkészítettük, és a partnerországok már jóváhagyták a felhívás érdemi elemeit. Az új pályázatot azután írhatjuk ki, ha az Európai Bizottság jóváhagyja a programdokumentum módosítását (ahhoz, hogy minden együttműködési területet meg tudjunk nyitni, módosítani kell a program költségvetését). Ez várhatóan az év vége felé történik meg. Emellett a későbbiekben tervezünk egy második DRS-projekt-előkészítő felhívást, és a prioritási területek finanszírozásának is lesz még egy második ciklusa.

A program egy fontos új sajátossága a projektek közötti együttműködés előmozdítása, az eredmények megosztása, az ún. kapitalizációs folyamat. Mik az első visszajelzések, és hogy látja Ön ebben hosszú távon a DRS szerepét?

Az első visszajelzések alapvetően pozitívak, egyes területen a projektek együttműködése a korábbihoz képest más szintre került, és a program eredményeit is egyszerűbb így bemutatni. A DTP kapitalizációs folyamat eredményeinek a Duna Stratégia egyes prioritáskoordinatorai

közvetlenül is részesei, illetve aktív részvételükkel érdemben hozzájárulnak a tematikus integrációhoz és az eredmények szélesebb körű publikálásához. Bár a kapitalizáció nem minden prioritásterületen elegendő intenzitású, de az egyértelműen látszik, hogy ez mind kommunikációs, mind tartalmi szempontból a következő programozási időszak hatékony eleme lehet. Ezért is lenne fontos egy jobban formalizált, pontosabban definiált kapitalizációs eszközt kialakítani a program keretein belül.

Mik az indulás óta eltelt négy év legfontosabb tapasztalatai? Milyen tényezők hatnak a működésére, és várható-e a közeljövőben olyan gazdasági-politikai esemény, amely befolyásolhatja azt?

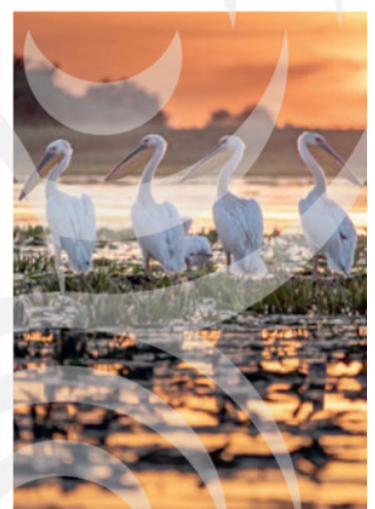
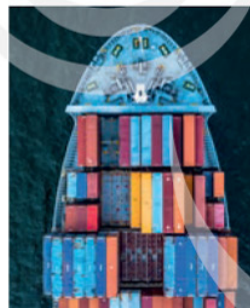
Mivel már meglehetősen előrehaladott fázisban vagyunk, a jelenleg futó program kapcsán nem látunk olyan külső tényezőt, amely jelentős mértékben befolyásolná a program végrehajtását. Jelenleg elsősorban a meglévő belső potenciál (program- és intézményszintű) jobb kihasználására kell koncentrálnunk. A fő kihívás új programperiódushoz kötődik, a bizottság javaslatai alapján elvileg több pénz juthatna transznacionális együttműködésre, és az új szabályozás számos új lehetőséget nyújt egy egyszerűbb végrehajtási struktúra kialakításához. Az egyeztetések azonban még csak kezdeti fázisban vannak, az új finanszírozási és jogi keretrendszer még számtalan ponton változhat.

Jelent-e, és ha igen, milyen előnyt biztosít Magyarország számára, hogy Budapesten van a DTP Közös Titkárságának székhelye?

Formailag nem jelent előnyt. Az Irányító Hatóság és Közös Titkárság a partnerországi érdekektől függetlenül működik, és ezt a partnerországok természetesen szorosan figyelemmel követik – de ezzel természetesen még sohasem volt probléma. A földrajzi közelség azonban mindenképpen előnyt jelent, több a lehetőség a közvetlen kapcsolattartásra, illetve az adminisztratív kultúra hasonlósága is jelentős könnyebbséget jelenthet a magyar partnereknek.

Csalagovits úr alig egy hónapja kapta meg a Pálfi István-díjat. Mit kell erről a díjról tudni, és mit jelent az Ön számára ez az elismerés?

A díjat a külgazdasági és külügyminiszter adományozza az európai regionális együttműködésben kiemelkedőt alkotó szakemberek számára. A cím névadója Pálfi István néhai európai parlamenti képviselő, akinek elévülhetetlen érdemei vannak az európai területi társulások létrejöttében, illetve általában az európai területi együttműködés erősítésében. Azon túlmenően, hogy ez természetesen egy nagy megtiszteltetés, mindenképpen arra inspirál, hogy további személyes erőfeszítéseket tegyek a programok eredményességének javításában és különösen a finanszírozási mechanizmusok egyszerűsítésében.

Új projektek a Duna Transznacionális Program keretében

A Duna Transznacionális Program Monitoring Bizottsága 2018 májusában, második pályázati felhívásának eredményeként összesen 22 (ebből öt magyar vezetésű) projektet, júliusi döntésével pedig 19 előkészítő projektet támogatott. A Stratégia prioritási területei több projektet ajánlólevéllel láttak el, de a Duna Régió Stratégia magyar koordinációja is támogatta előkészítésüket. Az alábbiakban ezek közül mutatunk be néhányat.

MEASURES

2018. június 1-jén indult el az osztrák vezetésű [MEASURES](#) nemzetközi projekt, amelynek a hazai Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ Halászati Kutatóintézet is résztvevője. A hároméves időtartamú, mintegy 2,5 millió eurós költségvetésű kezdeményezésben kilenc ország (Ausztria, Bulgária, Horvátország, Németország, Magyarország, Románia, Szerbia, Szlovákia és Szlovénia) szakmai szervezetei vesznek részt. A projekt célja, hogy azonosítsa és megőrizze a vándorló halfajok által használt vízi ökológiai folyosókat a Duna vízfolyáshálózatán. Az átfogó élőhelyfelmérésekre, az ökológiai barrierék kapcsán rendelkezésre álló ismeretanyagra, valamint az új vizsgálati eredményekre alapozva nemzetközi akcióterv készül a vándorló halfajok élőhelyének a védelmére, melynek központi eleme az élőhelyek átjárhatósága. A teljes vízgyűjtőre fejlesztett akcióterv a – vándorló fajok zászlóshajójaként számon tartott – dunai tokfélék megőrzését és állományainak ex situ génbankok és visszatelepítések általi megerősítését szolgálja.

DAREFFORT

A Duna-vízgyűjtőn minden nemzet folyamatosan végez hidrológiai monitoring tevékenységet és készít saját árvízi előrejelzést. Ezeket a különböző módszerrel gyűjtött adatokat, más-más formátumban és minőségben, de nyilvánosan is elérhetővé teszik.

A Duna Régió Stratégia PA5 magyar koordinációja 2014–2015-ben széles körű igényfelmérést végzett a vízgyűjtő szakmai szervezeteinek körében, és az egyik legfontosabb prioritásként jelölte meg a hidrometeorológiai információk egységesített adatcseréjét. A témakör bekerült a Duna-vízgyűjtő árvízkezelési tervébe is, így 14 ország elvi egyetértésével elindult a projekt előkészítése. A pályázási tevékenységhez a Külgazdasági és Külügyminisztérium jelentős erőforrásokkal járult hozzá, ennek is köszönhető, hogy 2018-ban magyar vezető partnerrel (VIZITERV Environ Kft.) támogatást nyert a „[DAREFFORT – Danube River Basin Enhanced Flood Forecasting Cooperation](#)”.

A projekt fő témája a Duna-vízgyűjtőn észlelt adatok elérhetőségének fejlesztése és minél széleskörűbb, egységesített formátumú megosztása. A projekt támogatja a DanubeHIS rendszer létrehozását, mely a Nemzetközi Duna-védelmi Bizottság közös adatmegjelenítő és -kezelő felülete. További célja, hogy a vízgyűjtő hosszú távú fenntarthatósága érdekében meghatározza az előrejelzés stratégiai fejlesztési irányait.

Az idén júniusban indult és 2020 májusában záruló projekt teljes költségvetése 1,35 millió euró. Megfigyelőként többek között a Meteorológia Világszervezet (WMO) és az EU Közös Kutatóintézete (JRC) is figyelemmel kíséri a projekt előrehaladását.

SIMONA

A veszélyes anyagok szennyezése jelentős károkat okoz az ökoszisztémának, és közvetlen hatással lehet az emberek egészségére. A veszélyes anyagot tartalmazó hordalék létező probléma a Duna vízgyűjtő területén. A legtöbb dunai ország komoly kihívásokkal néz szembe a koncentrált szennyezett hordalék tekintetében, és nincs tapasztalata a hordalék minőségének monitorozásában.

A [SIMONA](#) elnevezésű projekt célul tűzi ki egy, a Duna-vízgyűjtőn harmonizált nemzetközi, határon átnyúló hordalékminőség-ellenőrzési rendszer kiépítését. A hordalékminőség-ellenőrzési rendszer célja a kémiai helyzetértékelés javítása a Víz Keretirányelv keretén belül, eredményeként pedig a hatóságok hatékonyabban oszthatják el az emberi, a pénzügyi és a természeti erőforrásokat. A szlovén vezetésű Simona konzorcium 13 dunai országból 17 partnert számlál. Az idén júniusban indult, és 2020 májusában záruló projekt teljes költségvetése 1,74 millió euró.

DanubeFloodplain

A modern vízgazdálkodásban általánosan elfogadott kárelhárítási stratégia, hogy hullámterek kialakításával és természetes víztartók segítségével egy helyben tartjuk

a csapadékból keletkező vizeket. Ezeket az ún. NWRM (natural water retention measures), természetes vízviszogatartást célzó tevékenységeket a szakma széleskörűen támogatja. Ráadásul a nagy folyók hullámtereiben jól kombinálhatók természetvédelmi és ökológiai célokat is szolgáló mederrehabilitációs munkák, melyek egyszerre növelik az árvízi vízhozam-lebocsátó képességet és a helyi életközösségek vitalitását.

A „[DanubeFloodplain](#) – Reducing the flood risk through floodplain restoration along the Danube River and tributaries” elnevezésű projekt azokat a nagyvízi mederkezelési lehetőségeket gyűjti össze és elemzi, melyek megfelelnek a fent említett céloknak. Priorizálja a potenciális célterületeket, koherens adatbázisokat hoz létre, intézkedési tervet készít, továbbá a beavatkozások hatékonyságát is értékeli a mintaterületeken.

Az idén júniustól 2020 novemberéig tartó, román vezetésű projektben 19 partner és négy stratégiai partner vesz részt, köztük magyar partnerek is: a KÖTIVIZIG, a Szegedi Tudományegyetem, a WWF Magyarország és stratégiai partner-ségben az Országos Vízügyi Főigazgatóság.

A több mint 3,6 millió eurós projekt kick-off meetingjét 2018. szeptember végén tartották.

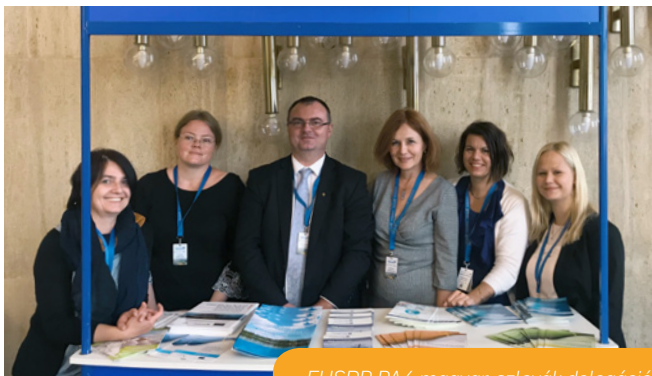
EUSDR Éves Fórum

2018. október 18–19-én Szófiában került sor az EUSDR Éves Fórumára, melyen minden magyar koordinációjú prioritásterület (PA2, PA4 és PA5) képviseltette magát. A fórum központi témája a turizmus és a kulturális örökség védelme volt, a panelek és a workshopok is ezen témák köré szerveződtek.

Denitsa Nikolova bolgár területfejlesztési és közmunkaügyi miniszterhelyettes asszony és Victor Negrescu román EU-ügyekért felelős tárca nélküli miniszter

Az Éves Fórum első napján **Corina Crețu** regionális politikáért felelős EU-biztos hangsúlyozta, hogy még több transznacionális projektet kell előkészíteni a régióban. Ígéretet tett arra, hogy az eddiginél is keményebb munka következik – különösen az akcióterv módosítása kapcsán. Üdvözölte, hogy az EUSDR újra magas szintű politikai porondra lépett, és köszönetet mondott a bolgár elnökségnek a miniszteri szintű egyeztetésért, a Fórum szervezésért és az elnökségi eredményekért, valamint sok sikert kívánt az elnökséget átvevő román félnek.

EUSDR PA4 magyar-szlovák delegáció

Navracsi Tibor oktatásért, kultúráért, fiatalokért és sportért felelős EU-biztos beszédében kiemelte a kulturális örökség és a fenntartható kulturális turizmus fontosságát, és felhívta a figyelmet egy új interaktív weboldalra, [Story Map](#)-ra. Kiemelte, hogy az EU Kulturális Örökség új Kulturális Agendája a gazdasági fejlődés ösztönzését tűzi célul. Tájékoztattott arról, hogy Kreatív Európa elnevezéssel 1,85 milliárd EUR költségvetésű programot hoznak létre, amelynek célja a 2020 utáni finanszírozás biztosítása.

Lena Andersson-Pench, a DG REGIO európai területi együttműködés igazgatója beszédében kiemelte, hogy a makroregionális stratégiáknak (MRS) a jövőben még inkább a stratégiai megközelítésekre kell fókuszálniuk.

A Duna Transznacionális Program (DTP) szekciójában felszólaló résztvevők hangsúlyozták, hogy a DTP elősegíti a kohéziót, megemlézték az EDULAB és a DriDanube

projekteket, valamint részletesen bemutatták az AGRIGO-4Cities, a Danubio Valnet, a Danube Ports Network és a Network-World War Sites projekteket.

Csalagovics Imre, a DTP programigazgatója elmondta, hogy a DTP harmadik, kétlépcsős pályázati felhívása az év végén várható –első körben szándéknyilatkozat benyújtásával, majd a második körben részletes pályázat beadásával. A rendelkezésre álló keretösszeg 60 millió EUR, a projektek időtartama 30 hónapos lesz, de minderről részletes információt találnak a [DTP-honlapon](#).

Az Éves Fórum záró paneljében **Jean-Pierre Halkin** DG Régió Head of Unit elmondta, hogy nagy terveik vannak a 2020 utáni időszakra, amely még inkább stratégiai megközelítést, hatékonyabb rendszereket, egyszerűbb és gyorsabb végrehajtást és további együttműködések jelent. Kiemelte a folyóvizek fontosságát és az ökoszisztéma-szolgáltatások jelentőségét.

Az Éves Fórum záró eseményeként a bolgár elnökség átadta a stafétát a román elnökségnek, és a bolgár nemzeti koordinátor megköszönte – egyebek mellett a magyar-bolgár-román triónak – a segítséget. A stafétát átvevő román miniszter hangsúlyozta, hogy a következő időszakban kiemelt szerepe lesz az új Duna Stratégia Pontnak (DSP-nek). Kiemelte, hogy a stratégia mindannyiunké; ez alapján pedig a román elnökség jelmondata: „*Building cohesion for shared prosperity.*”

Nemzetközi siker

A KKM finanszírozta JOINTISZA hajó nyerte a VI. PET Kupát

Fotó: Konyha Miklós

A magyar kezdeményezésű PET Kupa fő célja, hogy felhívja a figyelmet a műanyagszennyezés növekvő problémájára, és nemzeti összefogással lépéseket tegyen a Tisza folyó árterének és vizének megtisztításáért.

Az immár hatodik alkalommal megrendezett, tíznapos környezetvédelmi akció keretében a résztvevők a folyó árterének egy részét megtisztították a hulladékszennyezéstől, és minden eddigi rekordot megdöntve több mint 10 tonna hulladékot gyűjtöttek.

A hulladékból készített hajókkal augusztus elején mintegy 70 km-es szakaszon eveztek végig a versenyzők. Idén a Külgazdasági és Külügyminisztérium Duna Régió Stratégia Osztálya első alkalommal indított hajót, amelynek nemzetközi csapata bizonyított is a versenyen, és megnyerte a PET Kupát.

A PET KUPA 2018-ban is tutajok építésével vette kezdetét. A vízi járművek tervezésének egyik fontos kritériuma, hogy műanyag palackok felhasználásával készülnek, illetve hulladék alapanyagokat hasznosítanak újra. Másik fontos kritérium, hogy a hajó kizárólag a megújuló energia felhasználásával működhet, ez jelentheti a napenergia hasznosítását, a vitorlákat – és persze az emberi erőt a lapátok és pedálhajtású rendszerek kialakításával.

Fotó: Konyha Miklós

A nemzetközi szakértői team

A hajók már önmagukban is a műanyag hulladék problémáját szimbolizálták, hiszen fő építőanyaguk a korábbiakban összegyűjtött mintegy 30 000 műanyag palack, valamint más újrahasznosított anyagok voltak. Összesen 21 hajó, hozzávetőleg 40-50 kenuval kiegészítve kezdte a versenyt

2018. augusztus 6-án Szatmárcsekén, mintegy 400 versenyzővel a fedélzeten.

A PET Kupa idén nemzetközi jelentőségű környezetvédelmi és természetvédelmi rendezvénné nőtte ki magát, hiszen a Külgazdasági és Külügyminisztérium [Duna Régió Stratégia](#) Osztálya által – az Interreg DTP finanszírozta [JOINTISZA projektből](#) – támogatott nemzetközi hajó is elindult a versenyen. A 13 fős, szakértőkből álló legénység az Egyesült Államokból, az Egyesült Királyságból, Indiából, Norvégiából, Marokkóból, Olaszországból, Szerbiából és Magyarországról érkezett. A nemzetközi csapat fő célja, hogy megossza tapasztalatait a műanyagszennyezés kezelésével kapcsolatban, majd ezek beépüljenek a JOINTISZA projekt keretében aktualizálásra kerülő Integrált Tisza Vízyűjtő-gazdálkodási Tervbe. Ugyancsak fontos cél volt, hogy a külföldi résztvevők megismerjék a magyar PET Kupa civil kezdeményezést, és a későbbiekben saját országukban is hasonló eseményt szervezhessenek. Mint kiderült, a Tisza folyó műanyagszennyezése nem egyedi probléma, minden részt vevő ország küzd ezzel a jelenséggel.

A JOINTISZA hajó nemzetközi csapata nagy lelkesedéssel vetette bele magát már az első napon a műanyag hulladék gyűjtésébe, és ez a verseny végéig kitartott. Az egyedülálló JOINTISZA katamarán jellegű hajótest kialakításához

műanyag palackokat, faléc keretet és újrahasznosított, elhasznált kamionponyvát, valamint műanyag raklapokat használtak fel. Mindez jelentős súlycsökkenéshez vezetett, és segítette a hajó könnyű navigálhatóságában, és összességében javította annak hajózási jellemzőit (pl. gyorsaság).

A JOINTISZA csapat több szempontból is bizonyított a versenyen. Gyalai-Korpos Miklós terveinek köszönhetően az eddigi leggyorsabb hajót építette és navigálta a gyorsasági versenyen, és a szlalomverseny során is tökéletesen teljesített, valamint a végső győzelmet is megszerezte. A nyertes hajóról és legénységéről [kisfilm](#) is készült a PET Kupa során.

A JOINTISZA győztes csapata

A rendezvény egyúttal társadalmi-kulturális esemény is volt. A résztvevők a Tisza-kvíz során megismerkedhettek a Felső-Tisza területének főbb kulturális örökségével, valamint olyan helyekre látogattak el, mint a szatmárcekei csónakfejfás temető vagy Tákos és Csaroda falvak mesés középkori templomai.

A verseny során a résztvevők mintegy 10 tonna hulladékot gyűjtöttek össze a Tisza hullámterén, és tömörítették, szelektálták azt. A szemét mintegy 50%-a ugyanis újrahasznosítás során visszakerült a gazdasági körforgásba,

míg a fel nem használható anyagok hulladéklerakóba kerültek.

A [PET Kupa](#)-t a Természetfilm.hu, a Környezetvédelmi Szolgáltatók és Gyártók Szövetsége (KSZGYSZ) és a Sonar Diver Team szervezi. Új tervekkel, elképzelésekkel folyamatosan azért dolgoznak, hogy bővítsék a rendezvényt, és minél több embert tudjanak bevonni a kezdeményezésbe. Idén a JOINTISZA projekt támogatásának köszönhetően nemcsak Magyarországon, hanem külföldön is megismerhették az akciót, többek között az [ENSZ Környezetvédelmi Program honlapja](#) is hírt adott róla. A PET Kupa kezdeményezés azonban nem merül ki az évi tíznapos műanyagszemét-gyűjtéssel, a szervezők keményen dolgoznak egész évben és indítanak különféle szemétygyűjtési akciókat, mint például a téli ártéri erdőtisztítás, illetve részt vesznek nemzetközi rendezvényeken is, mint például a Duna Nap alkalmával 2018 júniusában Kárpátalján.

Nyertések

A JOINTISZA hajó nemzetközi legénysége 2018. augusztus 12-én megnyerte a PET Kupát. A győzelem jelképezi, hogy több ország képviselőjének összefogása egy közös cél érdekében fontos kiindulópont és hosszú távon a sikerek kulcsa is lehet. Ehhez azonban a közös kezdeményezéseket tovább kell erősíteni és tovább kell folytatni.

De ne feledkezzünk meg a különdíjasokról sem, hiszen a Tisza hőse különdíjat egy kárpátaljai csapat nyerte, a [Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség Ifjúsági Szervezete](#) (KMKSZ ISZ). Az Ő dicsőségük ugyancsak jelentős, hiszen ők a fejenként szedett legtöbb hulladékért kapott díj nyertesei.

Gratulálunk nekik, de egyben az összes résztvevőnek, akik közös erővel és lelkesedéssel harcoltak az ártéri rengetegben egy tisztább folyóért és egy tisztább jövőért!

INTEGRATED WATER MANAGEMENT IN THE 21ST CENTURY:
ADDRESSING IMMINENT CHALLENGES

MINISTRY OF
FOREIGN AFFAIRS AND TRADE
OF HUNGARY

Egy teljes hét a kontinenseken átívelő, fenntartható vízgazdálkodás jegyében

2018 szeptemberében ismét Budapest lett a víz fővárosa, ugyanis hazánk adott otthont két kiemelkedő, nemzetközi vízügyi szakkonferenciának. A gazdag szakmai programot felvonultató, eurázsiai fókuszú két nemzetközi rendezvény egy héten keresztül látta vendégül Európa és Ázsia vízügyi szakembereit.

A 7. ASEM Fenntartható Fejlődés Dialógus „Integrált vízgazdálkodás a 21. században – a küszöbönálló kihívások kezelése” elnevezésű tanácskozást a Külgazdasági és Külügyminisztérium szervezte 2018. szeptember 11–12-én. A nemzetközi rendezvény a határokon átnyúló vízügyi kérdésekkel, a vízgyűjtő-gazdálkodás fejlesztési lehetőségeivel, az interregionális együttműködések erősítésével és a kapcsolódó tapasztalatok megosztásával foglalkozott. Az eseményre mintegy 40 országból érkeztek résztvevők.

Joó István, az export növeléséért felelős helyettes államtitkár nyitóbeszédében kiemelte, hogy a keleti nyitás politikájának megfelelően a magyar kormány 2015 óta a hagyományos európai piacok mellett a délkelet-ázsiai országok irányába is fokozta külpiaci aktivitását. A Mekong-régió hat országa (Vietnam, Thaiföld, Kambodzsa, Laosz, Mianmar és Kína déli része) fontos partnere hazánknak, amit jól mutat, hogy a bilaterális kereskedelem értéke 2017-ben

már meghaladta a nyolcmilliárd eurót. Az államtitkár elmondta, hogy a jövőben többek között a vízgazdálkodás, a mezőgazdaság és a környezetgazdálkodás, valamint az építőipar és az egészségügy terén kívánjuk a magas szintű mérnöki tudást exportálni a térségbe. Emellett a jelenleg megvalósítás alatt álló 13 kötött segélyhitelprogramból kilenc a vízgazdálkodás terén valósul meg az ASEM országokban 900 millió eurót meghaladó értékben.

BWS 2019

Magyarország a globális vízdiplomáciában is vezető szerepet vállalt az elmúlt években. 2013 és 2016 után jövőre harmadik alkalommal kerül megrendezésre a Budapesti Víz Világtalálkozó (Budapest Water Summit), melyen a világ vezetői döntéshozói és vízügyi szakemberi tartanak tanácskozást a víz ügyének globális megoldási lehetőségeiről. Szintén a következő esztendőben fogja hazánk átvenni a Nemzetközi Duna Védelmi Bizottság elnökségét Németországtól, mely szervezet jövőre ünnepli fennállásának 25 éves jubileumát. Továbbá Magyarország a Duna Régió Stratégiájában is aktív szerepet tölt be, ugyanis 2012 óta hazánk koordinálja a Stratégia vízminőség és környezeti kockázatok prioritási területeinek munkáját szlovák, illetve román partnerével.

További információ: <http://dunaregiostrategia.kormany.hu/asem-sustainable-development-dialogue>

A 3. Eurázsiai Vízügyi Konferencia „Globális kihívások, települési megoldások” címmel a települési vízgazdálkodást, az urbanizáció vízügyi kihívásaira választ adó hatékony, innovatív és fenntartható megoldásokat helyezte fókuszba. A 2018. szeptember 13–14-ei konferencia fővédnöke Áder János, Magyarország köztársasági elnöke, szervezője a Magyar Vízipari Klaszter és az ASEM Water, szakmai közreműködőként az esemény partnere a Külgazdasági és Külügyminisztérium. A minisztérium képviselőjében Joó István helyettes államtitkár vett részt és nyitotta meg a rendezvényt. Beszédében hangsúlyozta, Magyarország sem kerülheti el az éghajlatváltozás és a globális vízváltás következményeit. Ezen problémák megoldásához,

illetve hatásuk mérsékléséhez hazánk az elmúlt évszázadokban jelentős mennyiségű ismeretet és tapasztalatot halmozott fel, melynek köszönhetően növelni tudjuk alkalmazkodóképességünket. A globális folyamatokkal összhangban a magyar vízügyi szektor nagy hangsúlyt fektet a kutatásra és fejlesztésre, valamint a fenntartható fejlődést ösztönző megoldásokra.

További információ: www.asemwaterbudapest2018.hu

A két rendezvénynek köszönhetően szeptemberben egy egész hét szól a kontinenseken átívelő vízügyi szakmai kihívásokról, kérdésekről és megoldásokról, a legelismerőbb iparági szakértők részvételével.

A Duna legjava

Konferencia az EU Duna Stratégia 7. Éves Fórumának sikeréért

2018. október 12-én Budapesten rendezték meg a Duna legjava című konferenciát, melynek célja a Duna Régió Stratégia 2018. októberi Éves Fórumára történő felkészülés, a civil és helyi szereplők tájékoztatása a Stratégia aktualitásairól, illetve a fejlesztési irányvonalak és lehetőségek ismertetése, a javaslatok becsatornázása volt.

A számos civil szervezet részvételével lezajlott társadalmi fórumot a Duna Régió Stratégia 10-es, intézményi együttműködéssel foglalkozó prioritási területének magyarországi koordinátora nyitotta meg a Külgazdasági és Külügyminisztérium képviselőjében.

A rendezvényen bemutatkoztak az (öko)turizmushoz kapcsolódó prioritási területek, így a kultúra és turizmus

témáját felölelő 3. prioritási terület, valamint a biodiverzitással foglalkozó 6. prioritási terület is. Az intézményi koordinátorok mellett előadást tartott továbbá a Budapesti Gazdasági Egyetem, a Magyar Országos Horgász Szövetség, valamint a Magyar Kajak-Kenu Szövetség és a BringaAkadémia képviselője is.

A rendezvényen több előadó részéről ajánlásként fogalmazódott meg saját szakterületük vonatkozásában a digitális technikák fejlesztése, a marketingelemek hatékonyabb alkalmazása, így a jobb láthatóság kialakítása, valamint egyfajta szemléletformálás szükségessége is.

A rendezvény lebonyolításáért az Európa Ház felelt.

PROJEKTFINANSZÍROZÁSI KONFERENCIA

2018. november 12. - Mercure Budapest Buda

A Külgazdasági és Külügyminisztérium 2018. november 12-én [projektfinanszírozási konferenciát](#) tart, melynek célja, hogy gyakorlati információkat nyújtson a Duna Régió Stratégia három magyar irányítású területéhez kapcsolódó aktuális nemzetközi finanszírozási lehetőségekről, úgymint fenntartható energia, vizek minőségének védelme és környezeti kockázatok kezelése. A konferencia időpontja különösen aktuális, hiszen amellet, hogy bemutatja, melyik programban milyen források állnak még rendelkezésre, betekintést nyújt az érdeklődőknek a 2020 utáni időszakra is.

A Külgazdasági és Külügyminisztérium szervezésében már ez a negyedik konferencia ebben a témában, és az eddigi visszajelzések alapján most is nagy érdeklődés kíséri. A magyar koordináció ezzel is szeretné ösztönözni a magyar vezetésű területekhez kapcsolódó projekteket és a magyarországi pályázói kapacitásokat, hogy a rendelkezésre álló uniós forrásokat minél hatékonyabban használjuk fel. A Duna Transznacionális Program első és második pályázati körének jelentős magyar sikerei is azt igazolják, hogy szükség van az ilyen eseményekre.

A konferencia időpontja és helyszíne:

2018. november 12.

Mercure Budapest Buda (Budapest, Krisztina krt. 41–43.)

A konferencia nyelve: magyar.

A regisztrációs linket a dunakonf@mfa.gov.hu e-mail címen lehet kérni a rendelkezésre álló helyek erejéig.

PA2 STAKEHOLDER SZEMINÁRIUM A ZÖLD KÖZLEKEDÉSRŐL

A DRS Fenntartható Energia Prioritási Területe (PA2) megbízásából „A fenntartható energia használatának ösztönzése a Duna Régió közlekedési szektorában” címmel írt tanulmányt a REKK Energiapiaci Tanácsadó Kft.

A Duna-régió országai az elmúlt évtizedben jelentős mértékben elmélyítették gazdasági kapcsolataikat, ami az országok közötti áruszállítás dinamikus bővülésével járt együtt. A számos pozitív hatás mellett szükséges vizsgálni a negatív következményeket is, hiszen a közlekedés szennyezőanyag-kibocsátásának visszaszorítása kiemelt feladat mind globális, mind európai és régiós szinten. A közlekedési rendszerek szerepe a szén-dioxid- és egyéb szennyezőanyag-kibocsátás szempontjából jelentős (CO₂-ből 20% fölötti, NO_x esetében közel 60%-os), ráadásul a Duna-régió belül szinte valamennyi országban jelentős növekedést mutat az 1990-es bázisév óta.

A tanulmányt 2018. december 5-én Budapesten mutatja be a REKK a DRS PA2 Stakeholder szemináriumán, melynek során szakértői kerekasztal-beszélgetésekre is sor kerül. Az esemény további részletei a [PA2 honlapján](#) megtalálhatók.

MÁRTON-NAPI PINCEJÁRÁS

Pannonhalma, 2018. november 9-11.

Márton-nap hétvégéjén, november 9. és 11. között a Pannonhalmi borvidék több településén is újra nyitott pincék várják a borkedvelő látogatókat. Péntek a ráhangolódás napja, és a szombati erős menet után vasárnap a leveztetés... Több pincészet is ekkor mutatja be először új évjáratú borait.

November 10-én, szombaton – a pincejárások hagyományait követve – a „jogosítványkímélő” utazást a borvidéken a győri Hotel Famulustól kétóránként menetrendszerűen induló borvidéki buszos körjárat biztosítja. A járatokon a borvidéket és a pincészeteket ismerő, segítőkész utaskísérő is áll a látogatók rendelkezésére.

Bővebb információ: <http://borpromo.honlap.hu/pages/bor-promo/contents/article/10/58379/doc/2018-marton-napi-pincejaras-reszletes-program.pdf>

GARDA FESZTIVÁL 2018

Tihany, 2018. november 16-18.

Régi hagyomány elevenedik meg Tihanyban a látott halak, a gardák tiszteletére.

Tihany egyik nevezetessége a garda – más néven látott hal –, amely még a település címerére is rákerült. Évszázadok óta az őszi Balaton-felvidéken a szüret és a gardahalászat évszaka, amikor a gardák milliószerűen gyűlnek össze, hogy a mély vízben teleljenek.

Az immár 17 éve megrendezett háromnapos Garda Fesztiválon felelevenednek a régi halászati hagyományok és a különleges hal elkészítésének szokásai. A gasztronómiai programok mellett szórakoztató családi programok, zene, tánc, játék és vásár várja az érdeklődőket.

Bővebb információ: <https://gardafesztival.hu>

XVIII. TATAI VADLÚD SOKADALOM

Tata, 2018. november 23-24.

November 23-a és 24-e között rendezik meg Tatán 18. alkalommal a Vadlúd Sokadalmat, ahol a madárvilág kedvelői ismerkedhetnek meg az első nap estéjén Klébert Antal és Barkóczi Csaba ornitológusok jóvoltából Ruanda-Uganda, valamint Kuvait madárvilágával az Öreg-tó Club Hotelben. Másnap már kora hajnaltól kezdődnek a programok, amelyek minden korosztály számára megfelelő szórakozást biztosítanak. Gyerekek számára zenés-mesés előadások lesznek, a felnőttek pedig madármegfigyelőversenyen, állatgyűrészen, állatbemutatókon és előadásokon vehetnek részt.

Fotó: Csonka Péter

Bővebb információ: <http://www.vadludsokadalom.hu/index.php?p=program>

II. TISZA-TAVI DISZNÓTOROS ÉS PÁLINKAMUSTRÁ

Tiszafüred, 2018. november 24.

A téli disznótorok hagyományát ápolva idén második alkalommal kerül megrendezésre a Tisza-tavi Disznótoros és Pálinkamustra, amelyre izgalmas versenyekkel és érdekes programokkal várják az érdeklődőket. A nap folyamán megválasztják a város pálinkáját, megsütitik a város malacát – egész napos élő zene és gyermekprogramok kíséretében.

Bővebb információ: <http://tiszafured.hu/programok/>

SZILVESZTERI ÉJSZAKAI TÚRA A MÁTRÁN

Gyöngyös, 2018. december 31.

Idén 14. alkalommal várnak mindenkit szilveszter éjjelén, hogy együtt, vidám, közös túrázással búcsúztassák az óévet, és köszöntsék az új esztendőt. Ahogy az előző években, a cél most is az, hogy éjjelre a 484 m magas Cseplyetetőről tekintsék meg a város és a környék tűzijátékait.

Bővebb információ: <http://kekesturista.hu/esemeny/lista/4680>

IMPRESSZUM:

KIADÓ: VÍZDIPLOMÁCIÁÉRT ÉS A DUNA RÉGIÓ STRATÉGIÁÉRT FELELŐS FŐOSZTÁLY,
KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM